

عنوان مقاله:

بررسی حجیت عرف در حقوق ایران، فقه امامیه و اهل سنت

محل انتشار:

اولین کنفرانس بین المللی حقوق، علوم سیاسی، سیاست اسلامی و فقه اسلامی (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

محسن شریعت نسب - کارشناسی ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی، واحد رامهرمز، دانشگاه آزاد اسلامی، رامهرمز، ایران

خلاصه مقاله:

بررسی متون فقهی نشان می دهد که علمای اهل سنت از پدیده ی عرف با واژه های عرف و عادت نام برده اند و تا دو قرن اخیر کاربرد این واژگان در متون فقهی و اصولی شیعه نیز معمول بوده است . فقه های شیعه نوعا از این پدیده با واژه های «سیره ی عقلا، طریقه ی عقلا و بنای عقلا» نام برده اند. هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی فقهی و حقوقی جایگاه عرف در صدور احکام در مذاهب اسلامی می باشد. یافته های این پژوهش نشان می دهد؛ حجیت عرف در نزد امامیه و اهل سنت مورد اختلاف است : علمای اهل سنت ، به خصوص حنفی ها، عرف را حجت و میدان عمل به آن را وسیع می دانند. درباره ی حجیت بودن عرف در نزد فقیهان شیعه ، سه دیدگاه وجود دارد: ۱- حجیت و اعتبار عرف، ذاتی و بی نیاز از امضای شارع است ؛ ۲- اختلافی بین حکم عقل و عرف وجود ندارد؛ ۳- اعتبار و حجیت عرف موکول به امضای شارع است . همچنین مقوله «عرف و عادت» به تناسب بحث اجتهاد و استنباط، جایگاه کاربردی و موثر در روند استنباط احکام مذاهب اسلامی دارد. عرف یکی از منابع حقوق به شمار می رود و نقش عمده ای را در ارا نه راه حل های فقهی - حقوقی و مسائل مستحدثه به عهده دارد. براین اساس به اذعان حقوقدانان حقوق، «عرف» اولین منبع حقوق و مقدم بر سایر منابع می باشد.

کلمات کلیدی:

عرف، عادت، اجماع، قانون، مذاهب اسلامی ؛

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2067027>

